

TALE

6. november 2015

Besvarelse af samrådsspørgsmål om reduktion i Arbejdstilsynets bemanning samt spørgsmål om sammenhængen mellem 2020-arbejdsmiljøaftalen og de varslede nedskæringer i Arbejdstilsynet

J.nr. 20150079099

Arbejdstilsynet

Spørgsmål E

Ministeren bedes forklare, hvilke tendenser i udviklingen i antallet af arbejdsskader og ulykker der gør, at det er muligt at reducere bemanningen i Arbejdstilsynet med 140 medarbejdere.

Spørgsmål F

Ministeren bedes forklare sammenhængen mellem aftalen om indsatsen mod nedslidning, arbejdsulykker og dårligt psykisk arbejdsmiljø i 2020 og de varslede nedskæringer i Arbejdstilsynet. Der henvises til [hht://www.ac.dk/media/96008/2020aftaletekst.pdf](http://www.ac.dk/media/96008/2020aftaletekst.pdf)

Besvarelse

- Tak for invitationen til dette samråd.
- Jeg har forud for samrådet sendt en skriftlig besvarelse af almindelig del spørgsmål 203 til Beskæftigelsesudvalget, som spørger om at få inden dagens samråd.
- Svaret indeholder oplysninger fra Arbejdstilsynet om udviklingen i antallet af anmeldte arbejdsskader til Arbejdstilsynet på forskellige brancher samt status på 2020-målene.

- Jeg vil henholde mig til den detaljerede gennemgang af tallene, der er givet med svar på BEU 203.
- I forhold til besvarelse af det første samrådsspørgsmål - spørgsmål E - vil jeg derfor kun kort nævne, at i forhold til **arbejdsulykker**, så er tallet for alle typer af ulykker faldet med 7 procent over de seneste fem år.
- De alvorlige arbejdsulykker er også faldet. Nærmere bestemt med 4 procent fra 2011 til 2012. Det viser den første evaluering af, hvordan det går med målene i 2020-arbejdsmiljø-strategien. En helt foreløbig prognose tyder på, at faldet fortsætter ind i 2013.
- Så i forhold til ulykker ser det ud til at gå den rigtige vej.
- Hvis vi ser på udviklingen i anmeldte erhvervssygdomme til Arbejdstilsynet under ét, er de steget de sidste fem år fra ca. 15.000 i 2010 til næsten 22.000 i 2014. Det er kun ca. én fjerdedel af anmeldelserne, der bliver anerkendt i Arbejdsskadestyrelsen som arbejdsrelaterede sygdomme.
- Udviklingen i anmeldelser af erhvervssygdomme kan dog i sig selv ikke anvendes til at vurdere udviklingstendenser i arbejdsmiljøet.
- Det skyldes, at anmeldegraden kan variere som følge af fx øget opmærksomhed på lægers anmeldepligt eller øget opmærksomhed som følge af emner fx i pressen.
- Jeg er også blevet bedt om at forklare sammenhængen mellem arbejdsskadetallene og regeringens forslag til finanslov, som vil indebære en reduktion i Arbejdstilsynets bemanning.
- Til det vil jeg sige: Arbejdstilsynet har i en årrække været begunstiget af, at have fået tilført midler til at udføre en ekstraordinær tilsynsindsats. Det har været kendt, at der

var tale om en særlig indsats og en midlertidig bevilling, som udløb.

- I regeringen står vi i en situation, hvor der samlet set er færre penge til politiske prioriteringer i 2016 end ventet før valget. Derfor har vi truffet en beslutning om at lade Arbejdstilsynets midlertidige bevilling til særlige tilsynsindsatser delvis udfase i 2016.
- Der blev i foråret indgået en politiske aftale om at styrke arbejdsmiljøindsatsen og den har åbnet mulighed for, at vi kan anvende ressourcerne mere målrettet ved at risikobasere tilsynsindsatsen yderligere.
- Det betyder, at Arbejdstilsynet fremover i endnu højere grad vil målrette tilsynet dér, hvor arbejdsmiljøproblemerne er størst.
- Vi er optaget af, at Arbejdstilsynet fremadrettet skal integrere erfaringer og viden fra den særlige tilsynsindsats i det risikobaserede tilsyn. Det betyder, at når Arbejdstilsynet fremover tager på risikobaseret tilsyn i fx nedslidningstruede brancher, så vil de trække på erfaringerne fra den særlige indsats indenfor fx det psykiske område eller muskel-skeletområdet.
- Jeg synes, at vi har fundet en løsning, hvor vi både fremadrettet får et mere fokuseret tilsyn – og hvor vi skaber klarhed om tilsynets bevillingsrammer de kommende år.
- Derfor er det korte svar på det første spørgsmål, at det ikke er antallet af anmeldte arbejdsulykker og erhvervssygdomme, der ligger til grund for udspillet til finanslov for 2016, men derimod regeringens prioriteringer samt forventninger om et mere effektivt og målrettet Arbejdstilsyn.

-o0o-

- I forhold til det andet samrådsspørgsmål – spørgsmål F - om sammenhængen mellem 2020-arbejdsmiljøstrategien og de varslede nedskæringer i Arbejdstilsynet, vil jeg gerne understrege, at arbejdsmiljømålene i 2020-strategien fortsat sætter retningen for det samlede arbejde med arbejdsmiljø i Danmark. Både for arbejdsgivere, lønmodtagerne, myndigheder og interessenter på arbejdsmiljøområdet. Det ændrer regeringens finanslovsudspil ikke ved.
- Regeringen har med sit finanslovsforslag foreslået, at den midlertidige bevilling til de særlige indsatser skal stoppe omtrent et halvt år tidligere end den tidligere regering havde lagt op.
- Men jeg bliver nødt til også at gøre det klart, at 2020-målene stammer fra arbejdsmiljøaftalen fra marts 2011. 2020-målene er altså besluttet af arbejdsmiljøforligskredsen, efter at de særlige tilsynsindsatser havde været i gang i flere år. De blev nemlig igangsat i 2007. Og arbejdsmiljømålene vil være gældende, selvom bevillingerne til de særlige tilsynsindsatser udløber næste år.
- De mange gode initiativer, vi har besluttet som led i de to arbejdsmiljøaftaler om 2020-målene i henholdsvis 2011 og 2015, hviler altså ikke på en forudsætning om, at vi frem til 2020 forlænger de særlige tilsynsindsatser i Arbejdstilsynet. Det er ikke en del af arbejdsmiljøforliget. Og de særlige tilsyn er ligeledes ikke en forudsætning for de bevillinger og initiativer, der støtter op om at nå 2020-målene.
- Hvis SR-regeringen mente, at det var en forudsætning for at nå 2020-målene, at vi frem til 2020 bevarede de særlige tilsynsindsatser, havde det i øvrigt stået dem frit for at sik-

re bevillingerne frem til 2020. Det valgte man ikke at gøre.

- I aftalen om en styrket arbejdsmiljøindsats fra foråret 2015 blev arbejdsmiljøforligskredsen enige om – for nu at citere aftaleteksten – ”at iværksætte 15 initiativer, der skal bidrage til at nå 2020-målene”. Så sent som i tirsdags behandlede vi i folketingsalen det lovforslag, der udmønter flere af aftalens initiativer ved lov.
- Aftalen fastholder målsætningerne fra 2020-arbejdsmiljøstrategien, men målretter indsatsen yderligere. Og aftalen indeholder også et andet meget vigtigt element, nemlig en øget risikobasering af Arbejdstilsynets tilsyn.
- Det betyder, at Arbejdstilsynet fremover skal føre endnu flere tilsyn med de virksomheder, der har størst risiko for arbejdsmiljøproblemer - og færre tilsyn med de virksomheder, som har styr på arbejdsmiljøet.
- Som jeg har sagt ved flere lejligheder, så mener jeg, at en øget risikobasering af tilsynsindsatsen er helt centralt i forhold til at identificere og løse arbejdsmiljøproblemer. Og dermed centralt i forhold til at sætte fart på opfyldelsen af de ambitiøse 2020-mål.
- Jeg mener, at det er den helt rigtige vej at gå: Et effektivt Arbejdstilsyn, der fokuserer tilsynet dér, hvor de største arbejdsmiljøproblemer er.
- Derudover vil jeg lægge op til, at Arbejdstilsynet vil udvikle det risikobaserede tilsyn, så det også omfatter elementer fra de særlige tilsynsindsatser, herunder de særlige tilsyn med det psykiske arbejdsmiljø.
- Konkret kan det ske ved, at der bl.a. afsættes ekstra tid til forberedelse. Og det sker ved at et risikobaseret tilsyn på en virksomhed med komplekse problemer kan indebære

et eller flere supplerende besøg. Det giver muligheder for at komme i dybden med fx det psykiske arbejdsmiljø.

- Jeg forventer, at det vil fremme en mere effektiv kontrol med de virksomheder, som ikke har styr på deres arbejdsmiljøindsats.
- Så samlet set mener jeg ikke, at arbejdsmiljøforligskredsen har lagt til grund, at de særlige tilsynsindsatser var en forudsætning for at nå 2020-målene.
- Til gengæld vil jeg gerne kvittere for, at arbejdsmiljøforligskredsen i foråret besluttede en lang række initiativer, der skal støtte op 2020-målene, herunder et mere målrettet tilsyn. Og jeg er overbevist om, at Arbejdstilsynet også fremadrettet kan løse opgaven med at levere en effektiv og risikobaseret tilsynsindsats.